

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Waalre

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 30 juni 2020

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten die al voor 2019 een GOAB-budget kregen, hebben hiervoor een digitale vragenlijst ingevuld. Gemeenten die sinds 2019 ook een GOAB-budget ontvangen, krijgen in 2019-2020 een eerste onderzoek naar de kwaliteit van het vve-beleid.

Het onderzoek is bedoeld om de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente een eerste keer in beeld te brengen en te onderzoeken in hoeverre de gemeente daarmee voldoet aan de wettelijke eisen.

We hebben een gesprek gevoerd met de betrokkenen van de gemeente en aangeleverde documenten geanalyseerd. Vervolgens hebben we de wettelijke eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

De gemeente Waalre is sinds 2019 voortvarend aan de slag gegaan om het vve-beleid in de steigers te zetten en staat midden in het proces van het goed vastleggen van het beleid, zoals het gewenste aanbod, de gewenste kwaliteit en het vervolgens verankeren daarvan. De gemeente heeft als basis een aantal doelstellingen geformuleerd waaraan het vve-beleid moet voldoen, zoals het aantal kinderen dat deelneemt, het aantal dagdelen, het aanbod, de overdracht, enz. Daarnaast heeft de gemeente in overleg met een aantal buurgemeenten afgesproken een vve-monitor te laten uitvoeren om het zicht op de kwaliteit en de standaarden te vergroten om van daaruit waar nodig de kwaliteit te kunnen verhogen.

Wat gaat goed bij vve?

De gemeente pakt hierin duidelijk haar rol als regievoerder. De vernieuwing van het beleid is met input van alle betrokken partners vorm gegeven. Alle partners zien de meerwaarde in van samenwerking op het gebied van vve. De overlegstructuur binnen de gemeente op het gebied van vve is adequaat en vindt structureel plaats.

Ondertussen is de gemeente Waalre bezig met een nieuw jeugd- en onderwijsbeleid 2020-2024. Hierin wordt ook aandacht besteed aan vve en de besteding van de OAB middelen. Dit moet echter nog naar

Gemeente: Waalre

Gemeente nummer: 0866

OAB-budget gemeente 2020:
€ 60,100

Aantal houders in de gemeente
zonder voorschoolse educatie: 0

Aantal houders in de gemeente met
voorschoolse educatie: 2

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: 5

Aantal schoolbesturen in de
gemeente: 3

GGD-regio: Brabant- Zuidoost

het college en de raad, wat dit voorjaar zal plaatsvinden.

Wat moet beter bij vve?

Er zijn geen standaarden, met een wettelijke basis, als onvoldoende beoordeeld.

Wat kan beter bij vve?

De gemeente heeft nog geen concreet beleid ontwikkeld rondom ouderparticipatie. Ook zijn er nog geen concrete afspraken gemaakt met de vve-instellingen over de wijze waarop ze hun eigen kwaliteit evalueren, verbeteren en borgen. Verder is op dit moment het non-bereik niet precies in beeld, ondanks de diverse inspanningen vanuit de gemeente om dit (alsnog) te achterhalen.

Tot slot kan de systematische evaluatie van het eigen vve-beleid en het bepalen en vaststellen van de resultaten aan kwaliteit winnen.

Vervolg

De gemeente Waalre voert de wettelijke taken vve voldoende uit. We hebben dan ook geen specifieke vervolgafspraken of herstelopdrachten afgesproken. De gemeente valt onder het reguliere toezicht vanuit de inspectie.

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Waalre.

Werkwijze

- Een startgesprek met de gemeente om toe te lichten wat ons toezicht inhoudt en aanvullende informatie te verkrijgen;
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar en de wethouder over het vve-beleid van de gemeente;
- Analyse van opgevraagde en aangeleverde beleidsdocumenten;
- Beoordeling en waardering van de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente Waalre.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Kan beter
- Voldoende
- Goed

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente Waalre op de standaarden voor vve.

Samenvattend oordeel

De gemeente Waalre voldoet in voldoende mate aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve.

Dat komt doordat alle standaarden, die gebaseerd zijn op een wettelijke basis, als Voldoende zijn beoordeeld. Wat betreft de standaarden die gericht zijn op eigen aspecten van kwaliteit zien we nog verbetermogelijkheden. Zo zijn de standaarden 2.2, 2.4 en 2.5 als Kan beter gewaardeerd.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik				⊘
1.3 Toeleiding			•	
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten			•	
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau			•	

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders	•		
2.3 Externe zorg		•	
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•		

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt			•	
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Gemeentelijk vve-beleid

1.1 Definitie doelgroepkind

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

Gemeente Waalre heeft in haar beleid de definitie van een (brede) doelgroepeuter vastgelegd. Verder draagt de gemeente er zorg voor dat de doelgroepdefinitie gecommuniceerd wordt in het veld, zodat hier geen misverstanden over kunnen bestaan en peuters bijvoorbeeld ten onrechte niet in aanmerking komen voor vve.

De doelgroepdefinitie luidt als volgt:

'Kinderen in de leeftijd 2-4 jaar waarvan de jeugdverpleegkundige of jeugdarts de inschatting maakt dat het kind door een taalachterstand of andere ontwikkelingsachterstand extra voorbereiding op de basisschool nodig heeft.'

1.2 Bereik

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

Wij vinden dat de gemeente Waalre voldoende vve-kindplaatsen realiseert en deze ook voldoende verspreidt. Er zijn geen wachtlijsten. Het aantal doelgroepeuters in de gemeente is momenteel 46. Zij draaien mee op de kinderopvanggroepen met vve, verspreid over de locaties.

Daarnaast is de gemeente van mening dat door de goede samenwerking met het consultatiebureau van Zuidzorg, dat 100% van de kinderen ziet, ervoor te kunnen zorgen dat alle kinderen met een vve-indicatie een voorschoolse voorziening bezoeken.

Wij vinden dat de gemeente hiermee voldoende kan aantonen dat het huidige aanbod toereikend is.

1.3 Toeleiding

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

Binnen de gemeente zijn namelijk afspraken gemaakt en vastgelegd rondom de toeleiding, die in de praktijk ook voldoende worden nageleefd door betrokken partners.

1.4 Doorgaande lijn

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

De voorschoolse voorzieningen en de basisscholen hebben samengewerkt aan een eenduidige overdracht. Tot juli 2015 is dit gedaan in pilotvorm, met een overdrachtsdocument gebaseerd op een genormeerde methodiek, omdat dit beter aansluit op het

volgsysteem van de basisscholen. Alle kinderen met een specifieke ontwikkelingsbehoefte worden door de pedagogisch medewerker (voorschool) en de leerkracht (basisschool) met elkaar besproken, met andere woorden, voor deze kinderen is er altijd een warme overdracht.

1.5 Resultaten

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

Zowel met de houders van de betrokken vve-locaties als de schoolbesturen zijn (weliswaar nog beperkte) resultaatafspraken gemaakt. Deze zijn echter nog weinig smart beschreven in een beleidsdocument. Wij nodigen de gemeente en de vve partners uit deze afspraken nader te concretiseren op reële en haalbare te bereiken resultaten, zodat in de aankomende periode de gemeente deze resultaten kan monitoren en zal kunnen blijken of de gestelde ambities ook daadwerkelijk gehaald worden.

Afgesproken is dat de gemeente de inspectie op de hoogte brengt van de afgesproken resultaten, met dien verstande dat dit uiterlijk voor het tweede kwartaal van 2021 moet plaatsvinden.

1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

Deze standaard beoordelen we als Voldoende.

De gemeente heeft doelen vastgelegd in de Lokale Educatieve Jeugd Agenda 2016-2020 en heeft inmiddels een nieuw beleidsplan opgesteld, met input van alle betrokken partners. Dit plan zal binnenkort aan de raad worden voorgelegd. De verwachting is dat hier groot draagvlak voor zal zijn.

De gemeente heeft in dit proces duidelijk haar regierol opgepakt en voldoende afgestemd met betrokken partners.

Wij vinden dat de gemeente voldoende stuurt en coördineert om vve tot stand te brengen en te borgen.

Vve-beleidscontext

2.1 Integraal vve-programma

Deze standaard waarderen we als Voldoende.

De gemeente heeft afspraken vastgelegd over het gebruik van een vve-programma dat voldoet aan artikel 5 van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Dit geldt ook voor het gebruik van een observatiesysteem voor het volgen van de brede ontwikkeling van peuters. De GGD controleert dit jaarlijks. Dit schooljaar is er tevens gestart met een aanvullend programma, naast het integrale vve-programma. Hier heeft de gemeente echter nog geen bindende afspraken over vastgelegd in beleidsdocumenten voor betrokken voor- en vroegscholen.

2.2 Ouders

Deze standaard waarderen we als Kan beter.

Op dit moment heeft de gemeente namelijk geen concreet beleid opgesteld over de actieve participatie van ouders binnen vve. Het is

wel regelmatig een onderwerp van gesprek binnen de overlegstructuur met betrokken partners.

Bij de start van het nieuwe VVE beleid heeft de gemeente wel duidelijk haar regierol opgepakt. De reden daarvan was om te zorgen voor zo min mogelijk uitval ten tijde van de harmonisatie, daarom achtte men persoonlijk contact naar ouders als heel belangrijk. Daartoe hebben de ouders een paar keer een brief gekregen en er is een informatieavond georganiseerd voor ouders, waarbij de wethouder en de beleidsambtenaar aanwezig waren, ook de managers en medewerkers kinderopvang, alle schooldirecteuren en een bestuursadviseur namen daar aan deel. Er was sprake van een open dialoog.

Voor de ouders bleken er een paar knelpunten. De communicatie heeft hierin oplossend gewerkt. Alle ouders zijn uiteindelijk overgegaan naar de kinderopvang.

2.3 Externe zorg

Deze standaard waarderen we als Voldoende. De bestaande zorgstructuur voor peuters communiceert de gemeente voldoende met het veld, zodat peuters die daarvoor in aanmerking komen op tijd de hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben.

Door middel van het ZAT 0-4 (samenstelling: ouders, medewerker voorschoolse voorziening, JGZ, CMD-er, op afroep specialist Plusteam) wordt extra ondersteuning ingezet op het gebied van onderwijs, opvoedondersteuning of andere jeugdhulp als dit nodig is.

Op deze manier wordt er optimaal gebruik gemaakt van de capaciteiten tot vroegsignalering van de professionals die werken met de groep kinderen in de leeftijd 0-4 jaar. Gezamenlijk wordt bekeken of er ondersteuning nodig is en op welk vlak. De wijze van ondersteuning kan erg variëren, afhankelijk van de casus, zo kan er voor gekozen worden een VVE-indicatie af te geven, omdat het bijvoorbeeld erg druk is in het gezin en er zo meer rust komt, of omdat het kind een (taal)ontwikkelingsachterstand heeft.

2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen

Deze standaard waarderen we als Kan beter. De gemeente heeft namelijk op dit moment geen concrete afspraken met de vve-instellingen over de wijze waarop ze hun eigen kwaliteit evalueren, verbeteren en borgen. Wij vinden dan ook dat de verantwoording aan de gemeente vanuit de vve-instellingen aan kwaliteit kan winnen, waardoor de kritische dialoog over kwaliteit van vve binnen de gemeente en met de partners kan versterken.

2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

We waarderen deze standaard als Kan beter. Zo kan de evaluatie binnen de PDCA-cyclus aan kwaliteit winnen.

De gemeente Waalre heeft samen met de andere 9 gemeenten in het Samenwerkingsverband (SWV) PO De Kempen aan een

gerenomeerde organisatie de opdracht gegeven een VVE monitor uit te voeren bij de voorschoolse voorzieningen en basisscholen. We gaan er derhalve ook van uit dat in het nieuwe beleidsplan van de gemeente het periodiek evalueren nu als actiepun zal worden opgenomen voor de aankomende beleidsperiode van vier jaar.

Vve-condities

3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt

Deze standaard beoordelen we als Voldoende. De gemeente geeft de GGD jaarlijks de opdracht alle voorscholen, die vve aanbieden, te beoordelen op de basisvoorwaarden vve. De GGD heeft deze opdracht in het afgelopen jaar uitgevoerd waaruit blijkt dat alle locaties voldoen.

3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader

Deze standaard waarden we als Voldoende. De gemeente heeft een contractkader opgesteld waarin de voorwaarden zijn opgenomen conform de wet op de Kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. De gemeente Waalre heeft daarin geen aanvullende voorwaarden opgenomen naast de wettelijke bepalingen om de kwaliteit van vve in de gemeente te vergroten. Daarin zien wij dus nog een ontwikkelkans.

3. Reactie van de gemeente

Hieronder geeft het college van B en W een reactie op de uitkomsten van het onderzoek. De gemeente Waalre geeft aan hoe zij hiermee aan de slag gaat.

Dank voor het rapport. Wij kunnen ons vinden in de inhoud van het rapport, we hebben hier geen vragen of opmerkingen over. I.v.m. de coronamaatregelen is het 'grote' VVE overleg met onder meer als doel te komen tot resultaatafspraken met de voorschoolse voorzieningen en schoolbesturen, verzet naar september.